

ПРИМХИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Консультація для батьків

Наші діти – це наша старість.

Правильне виховання – це наша щаслива старість,

Погане виховання – це наше майбутнє горе,

Це наші сльози, це наша провина перед іншими людьми.

Антон Семенович Макаренко

Деякі батьки готові зізнатися в тому, що діти часом просто зводять їх з розуму своєю поведінкою. То вони кажуть «так», а вже за хвилину – «ні», то вперто повторюють «я сам» і наполягають на своїй незалежності, а потім з таким самим завзяттям відмовляються щось робити. Отак і точаться бурхливі баталії батьків і дітей, і нема їм, здається, краю.

Що ж насправді являють собою примхи дітей дошкільного віку, і як реагувати на них батькам?

Приборкуючи норовливого малюка, ми повинні неодмінно пам'ятати наступне.

Ні в якому разі не треба сприймати незрозумілу з позиції здорового глузду поведінку дитини як особисту образу. Ви повинні пам'ятати, що ваше дитя поводить так зовсім не навмисно! Воно аж ніяк немає на меті перетворити ваше життя на страхіття або звільнитися від вас, бо ви погані батьки. Головна мета дошкільника – перевірити, наскільки непорушними є правила поведінки, які нав'язують йому дорослі. Виходить, що дитина підсвідомо йде на хитрість відмовляючись коритися будь – яким вимогам батьків. Малюки нічого не хочуть сприймати на віру, адже завдяки своїй недовірливості вони розвиваються емоційно, фізично і соціально. Така поведінка нормальна.

Поводячись несподівано, спонтанно,але начебто нещиро, дитина перевіряє своїх батьків, шукаючи відповіді на запитання: «А яке місце належить мені в навколишньому світі? Хто відповідає за мої дії? Якщо мама, як було завжди, то чи потрібно мені контролювати своє життя?»

Дорослі кілька разів на день пояснюють дитині,як їй можна поводитися, щоб бути в безпеці й жити в злагоді з іншими. Дитина вбирає цю інформацію, немов губка, але потім не знає, що з нею робити. Малюк спочатку провокує батьків на певну реакцію своїми «не хочу» й «не буду», а потім, залежно від цієї реакції, сортує адресовані вимоги на суворі й несуворі.

Турбуватися треба саме цим батькам, чиї діти надто покірні й виконують будь – які указівки, а вередливість – це нормальний етап в розвитку дитини.

Ця поведінка виникає тоді, коли малюк починає усвідомлювати свою окремість від батьків і вихователів, почуває відчувати себе незалежним і здатним до самостійних дій. Це відкриття, з одного боку, наповнює дитину гордістю й радістю, а з іншого – породжує страх перед усім новим. Саме тому діти постійно балансують між «я сам» і «не буду».

Дошкільнята використовують примхи, щоб переконатися, наприклад, чи правильно вони зрозуміли мамині заборони. Це ж ми з вами знаємо, що на оббивці канапи малювати не можна, а трирічний малюк може подумати, що мама заборонила йому це робити лише тому, щ обула не в гуморі. Тому за кілька днів він знову спробує перетворити однотонну канапу на смугасту за допомогою фламастерів. Йому треба упевнитися, чи справді так чинити негарно. Мама, напевно, подумає, що малюк свідомо хоче роздратувати її. Та годі вам! У нього є важливіші турботи!

Ваша дитина категорічно відмовляється одягатися. Чому саме вона так діє?

Тому що перевіряє вимоги дорослих на міцність. Дитина намагається зрозуміти, чи дійсно ситуація змінилася, і тепер за її вдягання вранці повинна відповідати вона сама, а не мама, як раніше. Дошкільник відчуває, що від нього чекають якихось дій, але ніяк не може взяти ситуацію під контроль через свій вік. Зазвичай подібні суперечки тривають доти, доки малюк не реконається, що робити потрібно саме так, як кажуть батьки, а не інакше. Важливо щоб батьки були терплячі, налаштовувалися на переконання, а не на крик і покарання. Це непросто, але можливо, якщо дотримуватися деяких правил.

Правила спілкування з дитиною дошкільного віку

- 1. Дорслі повинні чітко визначити, яких правил дитина повинна дотримуватися** завжди і обов`язково, а які можна деколи і порушити. А щоб малюкові було легше підкоритися, запропонуйте йому компроміс. Наприклад, якщо дитині дуже хочеться ліпити з пластиліну на килимі у спальні, розстеліть на килимі клеєнку, або попросить дитину розштасуватися на кухні.
- 2. Не встановлюйте забагато лімітів.** Інакше ви не лише придушите дитячу допитливість, а й змусите дитину розпочати боротьбу, у якій батьки зазвичай програють. Якщо дорослі скаржаться на те, що дитина занадто часто вередує, це означає, що дитина живе у світі суцільних заборон.
- 3. Якщо малюк на будь – яку вашу вказівку реагує, не замислюючись, словом «ні», звертайтеся до нього так, щоб він просто не зміг вам так**

відповісти. Наприклад, замість того, щоб грізно сказати: «Так ти будеш нарешті одягатися?», краще запропонуйте «Давай я допоможу тобі вдягнутися», або запитайте:»Що ти хочеш одягнути штани чи шорти?» Хороший спосіб пом'якшити негативне враження від заборон – висловлювати свої вимоги так, щоб вони не звучали категорично.

4. **Допоможіть дитині дошкільного віку впоратися зі своїми почуттями.** Вона ще занадто мала, щоб увечері сказати: «Я сьогодні дуже втомилася, бо у мене стрес». Замість цього вона влаштує вам по дорзі з садка істерику через не куплену цукерку. Заспокойте малюка такими словами: «Я знаю, що у тебе був важкий день, тому зараз ми прийдемо додому і я придумаю тобі цікаву гру». Тоді дитина зрозуміє, що з нею відбувається, і не муситиме перевіряти, чи так уже погано волати посеред магазину. Крім того, їй буде приємно, що ви уважні до її емоцій.
5. **Будьте готові до несподіваних витівок свого малюка.** Майте на увазі, що дошкільник ще не вміє володіти собою так, як дорослі. Будь – яка зміна обставин може викликати у нього бажання суперечити вам. Подібну реакцію може спровокувати напружена ситуація в сім'ї, наприклад розлучення батьків або погіршення фінансового становища. Та й від власних проблем у вигляді мокрих штанців або переведення із однієї групи до іншої малюкові нікуди не дітися. Це відбувається тоді, коли дитина невпевнена в собі, через втрату контролю над собою й над ситуацією, а зовсім не тому, що їй хочеться вередувати, псувати вам нерви.

Пам'ятайте, що виховання – це важка праця. І небагато хто з батьків може поводитися з дітьми день в день однаково. Ми періодично відчуваємо свою безпорадність перед примхами дітей дошкільного віку і як результат зганяємо злість на них. Якщо ви втратили самовладання, найкращий вихід – вибачитися перед дитиною. І ви переконаєтесь, що вона охоче вас пробачить. Добре допомагає в критичних ситуаціях і почуття гумору. Не хвилюйтеся, рано чи пізно ваше дитя зрозуміє все. Чому ви його навчили, і перетвориться на хорошу людину. На все свій час!

Джерело: журнал «Психолог дошкільця» № 9 -2014 рік